

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Biržų rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Biržų rajono kaimo vietovių plėtros strategija 2015- 2023 m.“ (toliau – VPS)

Kvietimo Nr. 1

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS																																																																																																							
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos – reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, susidedantys iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. 3D-599 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.																																																																																																						
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Ne žemės ūkio verslų kūrimas ir plėtra“ veiklos srities „Parama ne žemės ūkio vietos verslui kaimo vietovėse pradėti ir plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-6.2 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams																																																																																																					
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios										2	0	1	7	-	1	1	-	3	0																																																																																		
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos										2	0	1	7	-	1	2	-	2	9																																																																																		
1.4.	FSA suderinta su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) raštu:	2	0	1	7	-	1	1	-	2	8	Nr. BRK-6065																																																																																											
1.5.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2										0										1										7										-										1										1										-										2										8										☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____
																																																																																																						☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. V-07
1.6.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A																																																																																																					
1.7.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Didinti kaimo gyventojų užimtumą, plėtojant turizmo kaime paslaugas, skatinant verslo iniciatyvas kurti naujas ir išlaikyti esamas darbo vietas.																																																																																																					

1.8.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį -parama teikiama:	Remiamos veiklos: - Parama teikiama įvairiai ne žemės ūkio veiklai, produktų gamybai, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui, paslaugų teikimui, įskaitant paslaugas žemės ūkiui. Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat Verslo plane (FSA 3 priedas), pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS priemonės veiklos srities -tikslus, remiamas veiklas.
1.9.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: Paraiškos pateikimo metu Biržų rajone registruoti juridiniai ir fiziniai asmenys: labai maža, maža įmonė, ūkininkas ar kitas fizinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas individualią veiklą. Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.
1.10.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.
1.11.	Kvietimui teikti VPS priemonės/veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	130 311,40 Eur lėšų.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	43 403,80 Eur.
1.13.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti: - iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai vietos projektą teikia privatus juridinis ar fizinis asmuo, atitinkantis labai mažai įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Europos Komisijos 2003 m. gegužės 6 d. rekomendacijoje Nr. 2003/361/EC dėl labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės apibrėžimo (taikoma fiziniams asmenims); - iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai projektą teikia privatus juridinis ar fizinis asmuo, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus.
1.14.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	Tinkamas nuosavas indėlis: - pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis; - pareiškėjo skolintomis lėšomis.
1.15.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 89–94 punktai.
Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei / VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1.	Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:			
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas

		surinkti balų skaičius		
I	II	III	IV	V
2.1.1.	<p>Sukuriama daugiau naujų darbo vietų ir/arba išlaikomos esamos</p> <p>Didžiausias galimas surinkti balų skaičius - 30 balų.</p> <p>Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:</p>	30	-	-
2.1.1.1.	Sukurtos ir/arba išlaikoma 2 ar daugiau darbo vietų (etatu).	30	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 2 lentelėje „Bendra informacija apie projektą“ nurodytą prašomos paramos vietos projektui įgyvendinti sumą ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą ir 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktą informaciją, ir verslo plane 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo ir kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktą informaciją.	Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu nustatoma, vertinant vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą. Palyginami vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir pridedamuose dokumentuose pateikti duomenys su vietos projekto paraiškoje ir/arba pridedamuose dokumentuose pateiktais duomenimis.
2.1.1.2.	Sukurta ir/arba išlaikoma ne mažiau, kaip 1 darbo vieta (etatas).	25	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 2 lentelėje „Bendra informacija apie projektą“ nurodytą prašomos paramos vietos projektui įgyvendinti sumą ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą ir 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktą informaciją, ir verslo plane 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo ir kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktą informaciją.	Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto įgyvendinimo metu nustatoma, vertinant vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą. Palyginami vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir pridedamuose dokumentuose pateikti duomenys su vietos projekto paraiškoje ir/arba pridedamuose dokumentuose pateiktais duomenimis.
2.1.1.3.	Sukurta ir/arba išlaikoma ne mažiau,	15	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma	Atitiktis atrankos kriterijui vietos projekto

	kaip 0,5 darbo vietos (pusę etato).		pagal vietos projekto paraiškos 2 lentelėje „Bendra informacija apie projektą“ nurodytą prašomos paramos vietos projektui įgyvendinti sumą ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą ir 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktą informaciją, ir verslo plane 2 lentelėje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo ir kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktą informaciją.	įgyvendinimo metu nustatoma, vertinant vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą. Palyginami vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir pridedamuose dokumentuose pateikti duomenys su vietos projekto paraiškoje ir/arba pridedamuose dokumentuose pateiktais duomenimis.
2.1.2.	Ne mažiau kaip 50 proc. pareiškėjo darbuotojų paraiškos pateikimo metu yra Biržų rajono VVG teritorijoje gyvenamąją vietą deklaravę gyventojai. Didžiausias galimas surinkti balų skaičius – 30 balų.	30	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą ir įvertinus paraiškos 9 lentelėje „Pridedami dokumentai“, 9.6. grafoje „Dokumentų, pagrindžiančių atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams, pavadinimai“ pateiktus dokumentus (pareiškėjo darbuotojų gyvenamosios vietos deklaracijos).	-
2.1.3.	Pareiškėjas – fizinis asmuo, ūkininkas arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas, esantis juo ne mažiau kaip 1 m. iki paraiškos pateikimo (paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus nepertraukiamai), yra iki 40 metų (imtina) amžiaus (pagrindinis akcininkas – turintis daugiau kaip 50 procentų juridinio asmens akcijų, žemės ūkio bendrovės pajų. Kito juridinio asmens, neturinčio akcininkų (pavyzdžiui, mažosios bendrijos, kooperatinės bendrovės),	30	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą ir įvertinus paraiškos 9 lentelėje „Pridedami dokumentai“, 9.6. grafoje „Dokumentų, pagrindžiančių atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams, pavadinimai“ pateiktus dokumentus (pareiškėjo darbuotojų gyvenamosios vietos deklaracijos).	-

	<i>atveju – vadovas yra iki 40 metų (imtinai amžiaus)). Didžiausias galimas surinkti balų skaičius – 30 balų.</i>			
2.1.4.	Projektas skirtas inovacijų diegimui (VVG teritorijos mastu). Didžiausias galimas surinkti balų skaičius - 10 balų.	10	Atitiktis atrankos kriterijui nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą atitikties atrankos kriterijui pagrindimą. Projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“.	-
Viso:		100	-	-

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisykių 24 punkte		
3.1.1.	Tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos tinkamu laikotarpiu, kuris turi būti nurodytas Vietos projektų patvirtintame finansavimo sąlygų apraše, bet ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos. Visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.		
3.2. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:			
I	II	III	
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas	
3.2.1.	Naujų prekių įsigijimo:		
3.2.1.1.	naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir	-	

	įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:	
3.2.1.1.1.	speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta išsiskyrimo įrangos ar technologinio proceso valdymui;	<p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; Komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.2.1.1.2.	projektui įgyvendinti ir projekte numatytai veiklai vykdyti būtina technika ir (arba) įranga. <i>Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu atitinka Vietos projektų administravimo taisyklių 27.1.1., 27.1.2., papunkčiuose nurodytus reikalavimus.</i>	<p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; Komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt

		nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.2.1.2.	naujų statybinių medžiagų įsigijimas. <i>Finansuojamas projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu.</i>	<p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; Komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.2.2.	Darbu ir paslaugų įsigijimo:	
3.2.2.1.	Projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ir (arba) kapitalinis remontas.	<p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; Komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).

3.2.2.2.	Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos);	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos: 1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; Komeraciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).
3.2.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 161–166 punktuose, įsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)
3.2.3.1.	atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu.	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje. Komeraciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai. 2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. 3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais

		<p>fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.2.3.2.	<p>vietos projekto viešinimo išlaidos (vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“).</p>	<p>Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>Komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti tiekėjų atstovų. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai.</p> <p>2. ŽŪM, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams.</p> <p>3. ŽŪM, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>

3.3. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:

- 3.3.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;
- 3.3.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);
- 3.3.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);
- 3.3.4. nepagrįstai didelės išlaidos;
- 3.3.5. vietos projekto administravimo išlaidos;
- 3.3.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;
- 3.3.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos ir naujų prekių įsigijimo išlaidos mokymų vietos projektuose;
- 3.3.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;
- 3.3.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.3.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.3.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į ataskaitą

- neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.3.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytoju nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės).
- 3.3.13. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos, išskyrus naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidas;
- 3.3.14. smulkių buitinių reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);
- 3.3.15. vidaus vandenų transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse;
- 3.3.16. visų tipų orlaivams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- 3.3.17. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulus presuoti, medienos smulktuvai, kapoklės);
- 3.3.18. transporto priemonės, kurios priskiriamos ir (arba) prilyginamos L kategorijai (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kartingai ir pan.); M kategorijai (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams, išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti; N kategorijai priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai); G kategorijai (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams; O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamas transporto priemonės, kurių kodas – DD (L kategorijos priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonės (gyvenamieji automobiliai, kempinginiai ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ. Išskyrus atvejus, kai techniką leidžiamą įsigyti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 27.1.1. ir 27.1.2. punktuose numatytus reikalavimus;
- 3.3.19. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;
- 3.3.20. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;
- 3.3.21. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;
- 3.3.22. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
- 3.3.23. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 104–107 punktai.
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1, 18.3.-18.4. papunktėiuose.
4.2.2.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:
	Paramos paraišką (FSA 1 priedas) pareiškėjas teikia individualiai, partneriai negalimi. Pareiškėju negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje
4.2.4.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:
4.2.4.1.	Pareiškėjas pateikia ekonomiškai pagrįstą verslo planą, kuriame pateikta informacija pagrindžia projekto reikalingumą, investicijų poreikį, ir verslo plano finansinę dalį. Pareiškėjas nustatytos formos verslo planą (FSA 3 priedas) turi pateikti kartu su paramos paraiška.
4.2.4.2.	Projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla (-omis), nurodyta (-omis) šio FSA 4.2.4.3 papunktyje, ir nepatenka į šio FSA 4.2.4.4.papunktyje nurodytą neremiamų veiklų sąrašą.

4.2.4.3.	Pagal Priemonės veiklą parama teikiama ne žemės ūkio veiklai plėtoti. Remiama ekonominė veikla yra nurodyta Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje, patvirtintame Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK).
4.2.4.4.	Pagal Priemonės veiklą neremiamos šios veiklos: 4.2.4.4.1. alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais; 4.2.4.4.2. tabako gaminių gamyba ir prekyba jais; 4.2.4.4.3. ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais; 4.2.4.4.4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimas; 4.2.4.4.5. didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija; 4.2.4.4.6. finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla; 4.2.4.4.7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos; 4.2.4.4.8. nekilnojamojo turto operacijos; 4.2.4.4.9. teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas; 4.2.4.4.10. medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos; 4.2.4.4.11. elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas; 4.2.4.4.12. krovinių kelių transporto ir perkraustymo veikla; 4.2.4.4.13. už paramos lėšas įgyto turto nuoma, išskyrus poilsio ir sporto reikmenų nuomą; 4.2.4.4.14. žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus paslaugas žemės ūkiui, kaip nurodyta Paslaugų žemės ūkiui sąrašo, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl Paslaugų žemės ūkiui sąrašo patvirtinimo“.
4.2.4.5.	Jeigu projekte numatyta produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede (toliau – Sutarties I priedas) nurodytas produktas. Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.
4.2.4.6.	Jeigu projekte numatyta apgyvendinimo veiklos (EVRK 55.1, 55.2 ir (arba) 55.9 grupės) plėtra, ataskaitiniais metais pareiškėjo pajamos iš apgyvendinimo veiklos turi būti ne mažesnės nei 12 minimalių mėnesinių algų suma. Jeigu pareiškėjas užsiima stovyklaviečių veikla (EVRK 55.3 grupė), ataskaitiniais metais pajamos iš stovyklaviečių veiklos turi sudaryti ne mažiau nei 6 minimalios mėnesinės algos dydžius. Pareiškėjo gautos pajamos apskaičiuojamos pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu. Pareiškėjo – fizinio asmens – pajamos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai.
4.2.4.7.	Projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kartu su paraiška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas).
4.2.4.8.	Projekto investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu.
4.2.4.9.	Parama neteikiama: 4.2.4.9.1. projektui, kuriame numatyta pradėti apgyvendinimo veiklą; 4.2.4.9.2. pareiškėjui, vykdančiam žemės ūkio veiklą ir pateikusiam paramos paraišką finansuoti paslaugų žemės ūkiui teikimo veiklą.
4.2.5.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte
4.2.6.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte

4.3.	Vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte.
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai:
4.3.2.1.	Projektą, įgyvendinti per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje ir verslo plane);
4.3.2.2.	Pradėti projekto įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Darbu pradžia – laikas, kai pradedami su investicija susiję faktiniai statybos darbai arba prisiimamas pirmasis teisiškai privalomas sutartinis įsipareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, priklausomai nuo to, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas, nelaikomi darbų pradžia.
4.3.2.3.	Vietos projekto vykdytojas įsipareigoja iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo pateikti VVG su finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašytą paskolos sutartį, užtikrinančią pareiškėjo nuosavo indėlio prisidėjimą prie vietos projekto įgyvendinimo skolintomis lėšomis galimybę, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4.1. papunktyje. Nepateikus reikiamų dokumentų, sutartis nepasirašoma.
4.3.2.4.	Vietos projekto vykdytojas įsipareigoja, skyrus paramą vietos projektui įgyvendinti, laiku ir tinkamai pateikti visus Vietos projektų administravimo taisyklėse ir FSA nurodytus dokumentus.
4.3.2.5.	Jeigu vietos projekte numatyta veikla susijusi su maisto tvarkymu, vietos projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti Vietos projektų administravimo taisyklių 46 punkte numatytų įsipareigojimų laikymąsi.
4.3.2.6.	Jeigu vietos projekte numatyta sukurti naujas ir/arba išlaikyti darbo vietas, projekto vykdytojas įsipareigoja išlaikyti darbo vietas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo rodikliai bus vertinami, kaip nurodyta LR Žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakyme Nr. 3D-718 „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje“.
4.3.2.7.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą (sudaryti balansą, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitas) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;
4.3.2.8.	Užtikrinti, kad visos jo įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus;
4.3.2.9.	Projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu turi užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams (išskyrus atrankos kriterijų, susijusį su pareiškėjo amžiumi), už kuriuos projektui suteikiami balai;
4.3.2.10.	Pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos);
4.3.2.11.	Užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną);
4.3.2.12.	Iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia;
4.3.2.13.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos kaip nustatyta Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“;
4.3.2.14.	Pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos

Respublikos notariato įstatymo nustatyta tvarka):	
5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	<p>1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u></p> <p>1.1. Dokumentai (pareiškėjo gyvenamosios vietos deklaracija), pagrindžiantys, jog pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo - gyvenamąją vietą deklaravęs VVG teritorijoje (jei taikoma);</p> <p>1.2. Pareiškėjo darbuotojų gyvenamosios vietos deklaracijos (jei taikoma);</p> <p>2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u></p> <p>2.1. Patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (jei taikoma).</p> <p>3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u></p> <p>3.1. Komeraciniai pasiūlymai;</p> <p>3.2. Interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „PrintScreen“);</p> <p>3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas.</p>
	<p>4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</u></p> <p>4.1. Juridinio asmens įstatai arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (jei taikoma);</p> <p>4.2. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma įrodanti, kad fizinis asmuo ne mažiau, kaip vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo, VVG teritorijoje užsiima kaimo turizmu ir/ar su juo susijusių paslaugų teikimu (jei taikoma);</p> <p>4.3. Metinė pajamų deklaracija (jei taikoma);</p> <p>4.4. Ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai, sudaryti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka (jei taikoma);</p> <p>4.5. Pareiškėjo-rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);</p> <p>4.6. Pažyma, kad pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip 15 dienų iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos);</p> <p>4.7. Pažyma, kad pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai (pažyma turi būti išduota ne anksčiau kaip 15 dienų iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos);</p> <p>4.8. Asmens tapatybės dokumento kopija (kai taikoma).</p> <p>5. <u>Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:</u></p> <p>5.1. Vietos projekto <u>verslo planas</u>, parengtas pagal FSA 4 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą));</p> <p>5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos);</p> <p>5.3. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo</p>

dalys). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.7 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška);

5.4. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams));

5.5. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma (jei taikoma);

5.6. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo (jei taikoma);

5.7. Praėjusių ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai;

5.8. Turto, į kurį planuojama investuoti, registravimo dokumentų kopijos.

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formos, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.birzuvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.birzuvg.lt paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų). Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);

7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad pareiškėjas turi galimybę gauti paskolą, arba dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas paskolą gavo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su paraiška turi būti pateiktas finansinės institucijos (banko, kredito unijos) dokumentas, kuriuo patvirtinama paskolos suteikimo galimybė vietos projekte numatytoms investicijoms (jeigu pareiškėjas iki paraiškos pateikimo dienos galimybę gauti paskolą patvirtinančių dokumentų negavo, jie turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos. Paskolos sutartis turės būti pasirašyta ir pateikta iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo); arba, jeigu pareiškėjas yra gavęs paskolą, iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos turi būti pateikiama su finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašyta paskolos sutartis);

8. Kiti dokumentai:

8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas.);

5.2.	VVG pieteikimui leidžiama pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pieteikėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.
------	--

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.

2 priedas „Vienos įmonės deklaracijos forma“.

3 priedas „Verslo planas“.

4. Priedas „Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos forma“.